

U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy senátu JUDr. Tomáše Rychlého a soudců JUDr. Jaroslava Vlašína a Mgr. Radovana Havelce v právní věci žalobců: **a) Zdravé životní prostředí, z. s.**, se sídlem Na Korunce 324, Praha 9, **b) ZA LEPŠÍ CHABRY, z.s.**, se sídlem Kobylická 682/6, Praha 8, **c) doc. PhDr. I. P. Š., Ph.D.**, **d) Ing. M. M.**, všichni zastoupeni Mgr. Jiřím Vozákem, advokátem se sídlem 1. máje 97/25, Liberec, proti žalovanému: **Krajský úřad Jihočeského kraje**, se sídlem U Zimního stadionu 1952/2, České Budějovice, a odpůrci: **Hlavní město Praha**, se sídlem Mariánské náměstí 2/2, Praha 1, zastoupený JUDr. Tomášem Hlaváčkem, advokátem se sídlem Kořenského 1107/15, Praha 5, za účasti: **Ředitelství silnic a dálnic ČR, s. p. o.**, se sídlem Na Pankráci 546/56, Praha 4, zastoupená JUDr. Janem Marečkem, advokátem se sídlem Na Švihance 1476/1, Praha 2, o nesouhlasu Městského soudu v Praze s postoupením věci,

t a k t o :

- I. Nesouhlas Městského soudu v Praze s postoupením věci **je důvodný**.
- II. Soudem **místně příslušným** k řízení ve věci vedené prvotně u Krajského soudu v Ostravě pod sp. zn. 39 A 4/2022 **je** Krajský soud v Ostravě.

O d ů v o d n ě n í :

[1] Žalobci podali dne 28. 7. 2022 u Krajského soudu v Ostravě (dále též jen „*krajský soud*“) žalobu proti rozhodnutí žalovaného ze dne 15. 6. 2022, č. j. KUJCK 42152/2021 (dále jen „*rozhodnutí žalovaného*“), kterým bylo v části změněno a ve zbývající části potvrzeno rozhodnutí Úřadu městské části Praha 22 ze dne 30. 7. 2022, č. j. P22 7892/2020 OV 04, o umístění stavby „*Silniční okruh kolem Prahy, stavba 511 Běchovice – dálnice D1*“ (dále jen „*stavba*“). Žalobce a) připojil k žalobě návrh na zrušení části opatření obecné povahy č. 43/2014 – Zásady územního rozvoje hlavního města Prahy – Aktualizace č. 1, a to v části vymezující plochy Z/503/DK a Z/509/DK (dále jen „*napadené opatření obecné povahy*“).

[2] Krajský soud nejprve usnesením ze dne 2. 8. 2022, č. j. 39 A 4/2022 – 91, vyloučil návrh žalobce a) (navrhovatele) na zrušení napadeného opatření obecné povahy k samostatnému projednání a rozhodnutí. Posléze krajský soud usnesením ze dne 22. 9. 2022, č. j. 39 A 4/2022 – 115, řízení o žalobě proti rozhodnutí žalovaného a řízení o

návrhu na zrušení části napadeného opatření obecné povahy opět spojil ke společnému projednání (výrok I.) a současně věc postoupil Městskému soudu v Praze (výrok II.). Krajský soud se v posledně uvedeném usnesení zabýval povahou tzv. incidenčního přezkumu opatření obecné povahy; tedy přezkumu iniciovaného tím, kdo je současně oprávněn podat ve správním soudnictví žalobu nebo jiný návrh (§ 101a odst. 1, věta druhá soudního řádu správního – dále jen „s. ř. s.“). Dospěl k závěru, že žaloba proti rozhodnutí správního orgánu a návrh na zrušení opatření obecné povahy nebo jeho části musejí být projednány společně, neboť se jedná o řízení úzce související. Svůj závěr krajský soud podpořil odkazy na judikaturu Nejvyššího správního soudu, například na rozsudek ze dne 26. 11. 2015, č. j. 9 As 207/2015 – 46.

[3] K otázce místní příslušnosti krajský soud uvedl, že místně příslušným k řízení o společném návrhu podle § 101a odst. 1, věty druhé s. ř. s. je soud, který je místně příslušný k rozhodnutí o zrušení opatření obecné povahy. Krajský soud přitom vycházel ze závěrů již výše v odstavci [2] zmíněného rozsudku Nejvyššího správního soudu, č. j. 9 As 207/2015 – 46, a též z usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 17. 12. 2020, č. j. Nad 193/2020 – 28.

[4] S ohledem na výše uvedené je dle krajského soudu v souladu s § 7 odst. 2 s. ř. s. místně příslušným k projednání a rozhodnutí věci Městský soud v Praze. Krajský soud tak usnesením ze dne 22. 9. 2022, č. j. 39 A 4/2022 – 115, rozhodl o postoupení věci Městskému soudu v Praze, do jehož obvodu spadá sídlo odpůrce.

[5] Městský soud v Praze (dále jen „městský soud“) s postoupením věci nesouhlasí. Proto věc předložil dle § 7 odst. 6, věty druhé s. ř. s. k rozhodnutí zdejšímu soudu. Městský soud konstatoval, že žalobou napadené rozhodnutí žalovaného je rozhodnutím o umístění stavby dopravní infrastruktury dle § 1 odst. 2 písm. a) zákona č. 416/2009 Sb., o urychlení výstavby dopravní, vodní a energetické infrastruktury a infrastruktury elektronických komunikací (liniový zákon) – dále jen „liniový zákon“. S účinností ode dne 1. 1. 2018 je v § 7 odst. 4 s. ř. s. stanovena pro řízení o žalobách proti rozhodnutí, kterým se umísťuje nebo povoluje stavba dopravní infrastruktury podle § 1 odst. 2 písm. a) nebo b) liniového zákona stanovena výlučná místní příslušnost Krajského soudu v Ostravě. Odkaz krajského soudu na výše uvedenou judikaturu Nejvyššího správního soudu dle městského soudu není přílehlavý, neboť v citovaných rozhodnutích nebyla speciální místní příslušnost zakotvená v § 7 odst. 4 s. ř. s. zohledněna.

[6] Městský soud dále uvedl, že v projednávané věci je hlavní větví sporu rozhodnutí žalovaného a nikoliv návrh na zrušení napadeného opatření obecné povahy, které bylo jen jedním z podkladů pro vydání rozhodnutí žalovaného. Postup krajského soudu vede k popření vůle zákonodárce jednoznačně vyjádřené v § 7 odst. 4 s. ř. s., jehož cílem je, aby řízení o žalobě proti rozhodnutí o umístění nebo povolení stavby dopravní infrastruktury dle § 1 odst. 2 písm. a) nebo b) liniového zákona vedl specializovaný senát Krajského soudu v Ostravě. Městský soud proto navrhuje, aby Nejvyšší správní soud určil, že soudem příslušným k projednání a rozhodnutí věci je krajský soud.

[7] Podle § 7 odst. 2 s. ř. s. *nestanoví-li tento nebo zvláštní zákon jinak, je k řízení místně příslušný soud, v jehož obvodu je sídlo správního orgánu, který ve věci vydal rozhodnutí v prvním stupni nebo jinak zasáhl do práv toho, kdo se u soudu domáhá ochrany. Má-li tento*

pokračování

správní orgán sídlo mimo obvod své působnosti, platí, že má sídlo v obvodu své působnosti. Podle § 7 odst. 4 s. ř. s. dále platí, že k řízení o žalobě proti rozhodnutí, kterým se umísťuje nebo povoluje stavba dopravní infrastruktury podle § 1 odst. 2 písm. a) nebo b) zákona č. 416/2009 Sb., o urychlení výstavby dopravní, vodní a energetické infrastruktury, ve znění pozdějších předpisů, je příslušný Krajský soud v Ostravě. O těchto žalobách vede řízení specializovaný senát.

[8] V § 7 odst. 6 s. ř. s. je dále stanoveno, že *není-li soud, u něhož byl návrh podán, k jeho vyřízení místně příslušný, postoupí jej k vyřízení soudu příslušnému. Nesouhlasí-li tento soud s postoupením věci, předloží spisy k rozhodnutí o příslušnosti Nejvyššímu správnímu soudu. Rozhodnutím Nejvyššího správního soudu o této otázce jsou soudy vázány.*

[9] Podle § 101a odst. 1, věty druhé s. ř. s., *pokud je podle zákona současně oprávněn [ten, kdo tvrdí, že byl na svých právech zkrácen opatřením obecné povahy – pozn. NSS] ve věci, ve které bylo opatřením obecné povahy užito, podat ve správním soudnictví žalobu nebo jiný návrh, může navrhnout zrušení opatření obecné povahy jen s takovým návrhem.*

[10] Krajský soud a městský soud se neshodnou v otázce, zda je v projednávané věci místně příslušný soud, jenž by byl v případě samostatného projednávání žaloby proti rozhodnutí žalovaného, a návrhu na zrušení napadeného opatření obecné povahy místně příslušný pro rozhodnutí ve věci žaloby proti rozhodnutí žalovaného, nebo ten soud, který by byl místně příslušný pro rozhodnutí ve věci návrhu na zrušení napadeného opatření obecné povahy.

[11] Nejvyšší správní soud se ztotožňuje s názorem městského soudu.

[12] Nejvyšší správní soud se již mnohokrát zabýval typy návrhů na zrušení opatření obecné povahy nebo jeho části. V projednávané věci žalobce a) podal návrh na tzv. incidenční soudní přezkum napadeného opatření obecné povahy podle § 101a odst. 1, věty druhé s. ř. s. Tento návrh je oprávněn podat ten, kdo je současně oprávněn podat ve správním soudnictví žalobu nebo jiný návrh ve věci, ve které bylo opatření obecné povahy užito; návrh je nutno podat společně se žalobou proti rozhodnutí, nečinnosti nebo zásahu či s jiným návrhem ve správním soudnictví (srovnej rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 20. 11. 2020, č. j. 5 As 46/2019 – 27). Výjimečně nastává situace, v níž by k řízení o žalobě proti rozhodnutí, nečinnosti či zásahu a k řízení o návrhu na incidenční přezkum opatření obecné povahy, pokud by byly posuzovány samostatně, byly místně příslušné dva různé krajské soudy.

[13] Touto situací se zabýval Nejvyšší správní soud v již výše zmiňovaném rozsudku ze dne 26. 11. 2015, č. j. 9 As 207/2015 – 46, v němž uvedl, že „[s] *ohledem na historický výklad, výklad racionálního zákonodárce a podpůrně i systematický výklad je třeba dovodit, že místně příslušným k řízení o společném návrhu podle § 101a odst. 1, věty druhé s. ř. s. je soud, který je místně příslušný k rozhodování o zrušení opatření obecné povahy, ačkoliv tato místní příslušnost není v s. ř. s. výslovně uvedena.*“ Jak však trefně upozornil městský soud, citovaný rozsudek byl vydán ve věci, v níž by byla v případě samostatného projednání spojených věcí místní příslušnost obou správních soudů určována na základě **obecného pravidla** dle § 7 odst. 2 s. ř. s. V nyní projednávané věci je však nesporné, že rozhodnutí žalovaného je rozhodnutím o umístění stavby dopravní infrastruktury podle

§ 1 odst. 2 písm. a) liniového zákona. Pokud by tedy byla projednávána samostatně žaloba proti rozhodnutí žalovaného, byly by naplněny podmínky pro uplatnění **speciální místní příslušnosti** a takto místně příslušným by byl v souladu s § 7 odst. 4 s. ř. s. Krajský soud v Ostravě.

[14] Podle Nejvyššího správního soudu je pro posouzení věci rozhodující právě skutečnost, zda by v případě samostatného projednávání žaloby proti rozhodnutí, nečinnosti či zásahu byla místní příslušnost správního soudu určována podle § 7 odst. 2 s. ř. s. nebo podle § 7 odst. 4 téhož zákona. Přitom posledně uvedené ustanovení je v poměru speciality k prvně uvedenému ustanovení.

[15] Ustanovení § 7 odst. 4 s. ř. s. bylo do soudního řádu správního vtělenou novelou č. 225/2017 Sb. s účinností od 1. 1. 2018. Jak Nejvyšší správní soud uvedl v usnesení ze dne 13. 6. 2019, č. j. Nad 79/2019 – 68, stalo se tak „až na základě poslaneckého pozměňovacího návrhu. Absentuje proto důvodová zpráva, ze které by bylo možno vycházet při provádění výkladu úmyslem historického zákonodárce. Lze nicméně dovodit, že úmyslem zákonodárce bylo zefektivnit, zrychlit a zkvalitnit soudní přezkum rozhodnutí v nestandardně složitých územních a stavebních řízeních ve věcech klíčových staveb dopravní infrastruktury (viz pozměňovací návrh poslance L. Oklešťka č. 5910 k návrhu zákona rozeslaného jako sněmovní tisk 927 dne 3. 10. 2016, na jehož základě došlo novelou č. 225/2017 Sb. k výše popsané změně § 7 odst. 4 s. ř. s.: „V zájmu zefektivnění, zrychlení, ale též zkvalitnění soudního přezkumu se navrhuje zavést výlučnou místní příslušnost Krajského soudu v Ostravě, který by byl jako jediný oprávněný rozhodovat o správních žalobách proti rozhodnutím o umístění a povolení ve věcech záměrů klíčových staveb dopravní infrastruktury. Na tomto soudě by byl pro řízení o tomto okruhu správních žalob zřízen specializovaný senát, popř. senáty. Toto je odůvodněno nadstandardní složitostí a komplexností řízení v těchto věcech. Krajský soud v Ostravě byl zvolen po konzultacích s některými soudci s ohledem na optimální rozložení nápadů žalob v poměru k počtu soudců.“

[16] Nejvyšší správní soud tak má za to, že v situaci, kdy by v případě podání samostatné žaloby proti rozhodnutí správního orgánu byla místní příslušnost určována podle § 7 odst. 4 s. ř. s., zakotvujícího speciální místní příslušnost Krajského soudu v Ostravě, je k projednání společného návrhu podle § 101a odst. 1, věty druhé s. ř. s. místně příslušný výlučně též tento krajský soud. Pouze takový postup je v souladu s úmyslem zákonodárce nastíněným výše v odstavci [15] tohoto usnesení. V opačném případě by mohlo docházet k situacím, v nichž by právě z důvodu podání společného návrhu podle § 101a odst. 1, věty druhé s. ř. s. přezkum rozhodnutí vydaných v územním nebo stavebním řízení ve věcech klíčových staveb dopravní infrastruktury neprováděl specializovaný senát Krajského soudu v Ostravě. Tím by však byl popřen zamýšlený účinek zakotvení speciální místní příslušnosti – tedy zefektivnění, zrychlení a zkvalitnění soudního přezkumu vybraných rozhodnutí ve věcech klíčové dopravní infrastruktury.

[17] S ohledem na výše uvedené proto Nejvyšší správní soud rozhodl, že nesouhlas Městského soudu v Praze s postoupením věci je důvodný (výrok I. tohoto usnesení) a určil, že soudem místně příslušným k projednání a rozhodnutí věci původně vedené u Krajského soudu v Ostravě pod sp. zn. 39 A 4/2022 (nyní vedené u Městského soudu v Praze pod sp. zn. 15 A 85/2022), je právě Krajský soud v Ostravě (výrok II. tohoto usnesení).

pokračování

Rozhodnutím Nejvyššího správního soudu o otázce místní příslušnosti jsou soudy vázány (§ 7 odst. 6, věta třetí s. ř. s.).

P o u ě n í: Proti tomuto usnesení **n e j s o u** přípustné opravné prostředky (§ 53 odst. 3 s. ř. s.).

V Brně dne 18. listopadu 2022

JUDr. Tomáš Rychlý
předseda senátu